

Montis Virginis in regno neapolitano a S. Gullielmo Vercellensi; anno 1155 congregatio Gullielmitarum; anno 1197 ordo SS. Trinitatis redemptionis captivorum a S. Joanne de Matha et a S. Felice de Valois, cujus instituti fratres in Gallia *Mathurini* appellantur¹. Plures enim instituti fuerunt equitum ordines, inter quos Jerosolymitani S. Joannis Eleemosynarii anno 1104, Templarii ann. 1118 aut sequenti, Calatravæ in Hispania anno 1158, Teutonici in Alemannia anno 1191, Sancti Spiritus Agathopolis seu Montis Pessuli anno 1198. Templariorum ordo in concilio viennensi anno 1311 sub Clemente V extinctus fuit. Jerosolymitani² S. Joannis, expugnatis anno 1187 a Saladino Jerosolymis, Marathon Syriæ, deinde Acam, olim Ptolomaidem Phœniciaë urbem migrarunt, hinc autem an. 1290 Amathum, seu Limissum, civitatem Cypri maritimam; insulam Rhodon anno 1310 occuparunt. Hinc discedentes anno 1523 Viterbii a Clemente VII fuerunt recepti. Melitensem, maris Africi insulam, ab imperatore Carolo V, anno 1530, acceperunt.

APPENDIX.

EXTERNARUM RERUM SYNOPSIS.

Vita functo anno 1108 Philippo I, Galliarum rege, successit patri *Ludovicus VI*, cognomento *Crassus*. Huic extincto anno 1137 suffectus est *Ludovicus VII*. Quo e vivis sublato anno 1180, regnavit usque ad annum 1223 *Philippus II* cognominatus Augustus.

Post obitum Alphonsi VI, Castellæ regnum ab anno 1109 administravit usque ad annum 1122 *Urraca* ejus filia; tum usque ad annum 1157 *Urracæ* filius *Alphonsus VII*. Tum *San-*

¹ *Theodorus Balsamon*, de quo supra capite iv, commemorat monachos *rasophoros*. Etenim inter Opera Theodori edita gr. lat. a Cotelerio, extat tom. III, *Epistola ad Theodosium abbatem de monachis rasophoris*. Ita dicti sunt, quoniam panno raso, non hirta aut villosa tunica induebantur.

² Confirmati fuerunt ab Honorio II anno 1124, et primus ordinis magister fuit Raymundus Podius. Florentinus dicitur a quibusdam historicis. Lucensem fuisse puto. Lucæ enim etiamnum viget Podiorum gens nobilissima.

tius III ad annum usque 1158, uno nempe anno dumtaxat. Postea *Alphonsus VIII* usque ad annum 1214. In regno autem Legionensi regnavit *Ferdinandus II* usque ad annum 1188, cui successit filius *Alphonsus IX*, qui sceptrum tenuit usque ad annum 1231. In Navarra post Petrum, filium Sanctii V¹, regnaverunt sæculo XII *Alphonsus*, *Garsias VI*, *Sanctius VII*, *Sanctius VIII*; atque in Aragonia, post Petrum I, filium Sanctii I, *Alphonsus I*, idem ac rex Navarrae, *Ramirus II*, *Petronilla*, *Alphonsus II* et *Petrus II*².

Gothofredus, primus rex Jerosolymorum, subacta Lycaonia, Cilicia, Cappadocia, Mesopotamia, atque ditone sua ad Arabiam usque protracta, decessit cum omnium mœrore anno 1100. Ei in regno successit *Balduinus* frater³, qui anno 1104 potitus est Ptolemaidis, auxilium ferentibus Genuensium triremibus. Anno autem 1109 et sequenti, idem *Balduinus* expugnavit Byblum, Tripolim, Berythum et Sidona. Fatis *Balduinus* cessit anno 1118, eique suffectus est *Balduinus II de Burgo*, illius affinis et comes Edessæ. Cæsus anno 1119 a Saracenis Rogeriis, prætor antiochenus. At rex *Balduinus* hanc cædem ultus est die proxima, hostes Antiochia expulit et principatum antiochenum conjunxit regno jerosolymitano. Veneti, insequenti anno 1120, Saracenorum classem superarunt. Verum *Balduinus* a sultano *Barac*, Solimani nepote, prælio superatus et captus, aretissimis constrictus est vinculis. Liberatus est anno proximo, quo 3,000 christianorum fuderunt exercitum Saracenorum 60,000. Opportune superveniens Veneta classis, Saracenos e portu Joppe, nunc Zafæ, anno 1123 fugavit; anno autem sequenti Tyrum, amplissimam olim et munitissimam urbem,

¹ Vide appendicem superioris sæculi XI.

² In Anglia an. 1135 obiit *Henricus I*. Anno 1154 *Stephanus*. Anno 1189 *Henricus II*. Anno 1199 *Richardus I*. Regnavit tum *Joannes* nuncupatus *Senzaterra*. Decessit in Polonia an. 1139 *Boleslaus II*. 1146 *Ladislaus II*. 1173 *Boleslaus III*. Anno 1192 *Micislaus*. *Casimirus* 1194.

³ *Balduinus I* dono misit Genuensibus pretiosam patinam, in qua fertur Dominus postremum Pascha celebrasse. A quodam Syro aut Græco magno pretio a Balduino redemptam aiunt. At deceptum regem fraude venditoris, post Joannem Baptistam Labat ord. Prædicat. *Moshemius* aliique tradunt.

expugnarunt Veneti, atque ad Jerapolim, nunc Aleppum, Josccllinus superavit et occidit *Balac*, Turcarum regem. Apameam anno 1126 Balduinus in suam redegit potestatem, aliisque onustus victoriis, cessit fato anno 1131, et illi successit *Fulco* Andegavensis. Is obiit anno 1142, succedente patri *Balduino III*, cum matre sua Melisenda. Duce *Sanguigno*, Aleppi principe et Armenii cujusdam proditione, Turcæ anno 1144 juxta Baronium, et Pagium 45, Edessam, nunc Orfam, ceperunt ingenti christianorum numero trucidato. *Balduinus* vero obsedit anno 1153 et subegit Ascalonem. Eidem regi mortuo, juxta Vossium et Pagium anno 1163, juxta alios 1165, suffectus est frater illius *Almericus*, qui anno 1167 Alexandriam et Damiatam expugnavit; decessit vero anno 1173, relicto regno *Balduino IV*, filio suo adolescentulo annorum 13. Huic anno 1184 in regno jerosolymitano successit, tanquam administrator et tutor, levir ejus *Guido Lusinianus*, maritus *Sibyllæ*, ipsius Balduini sororis, corona tamen imposita *Balduino V*, filio *Sibyllæ*, nato annos dumtaxat quinque¹. Puer anno proximo acerbo demersus est funere, vi, ut aliqui tradunt, veneni. Ita *Guido* regnum indeptus est, cum magna christianorum principum indignatione. Quare ortis inter istos dissidiis, ingens Saracenorum numerus, duce *Saladino*, in Palæstinam anno 1187 irrupit, fuditque una die universorum christianorum exercitum; *Guido* rex abductus est captivus, Rinaldus, strenuus princeps, ejus-

¹ Extant etiamnum in jerosolymitano templo ad sepulcrum Domini Gothofredi, Balduini I et Balduini V epitaphia. Prioris regis epitaphium incipit :

Francorum gentes Sion loca sancta petentes,
Mirificum sidus dux hic recubat Gothofridus, etc.

Alterius regis :

Rex Baldovinus, Judas alter Machabæus,
Spes patriæ, vigor Ecclesiæ, virtus utriusque, etc.

Balduini V :

Septimus in tumulo puer isto rex tumulatus
Est, Baldovini regum de sanguine natus,
Quem tulit e mundo sors primæ conditionis,
Et paradisi loca possidet regionis.

dem Saladini dextera confossus interiit, Raymundus comes tripolitanus et proditor Christi fidem negavit; Equites Jerosolymitani et Templarii fere cuncti perierunt. Captæ Ptolemais, Ascalon, Laodicæa, aliæ urbes, et quædam certis deditæ conditionibus, inter quas libertas *Guidonis* regis, aliorumque principum quindecim. Capta demum eodem anno, die 2 octobris, Jerusalem, id est, anno 88, ex quo in potestatem venerat christianorum. Anno 1191 ab exercitu cruciferorum non semel Saraceni fuerunt devicti, et *Richardus* rex Angliæ Cypri potitus est, quam insulam vendidit Guidoni Lusiniano. Hujus idcirco posteri per annos præter 300 in Cypro regnarunt. Verum rursus discordia res christianas pessundedit; *Saladino Richardus*, turpiter e Palæstina pedem referens, reliquit pugnandi et vincendi facilitatem. Eidem Saladino vita functo anno 1193, aut sequenti, suffectus est frater *Sphadinus*¹. Hoc principe anno 1198, captam Joppen solo adæquarunt. Atque in Oriente hæc omnia evenerunt.

Plura etiam in Occidente contigerunt non oblitteranda. Etenim Pisani anno 1114, in Mediterraneis insulis Balearibus gloriose contra hostes pugnarunt. Sequenti anno Bondeni, in ducatu ferrariensi, decessit comitissa Mathilde, cujus magna erat potentia et auctoritas, et quæ semper romani pontificis adhæserat partibus. Tumulata fuit in æde S. Benedicti prope Padum; sed anno 1635, sedente Urbano VIII, Romam ejus ossa fuerunt translata. Pisani eodem anno 1115 occuparunt Majoricam, Balearem nempe majorem, et Pisas adducta regina christianam amplexata est religionem². Anno 1128 obiit senex annorum 361 Joannes nomine, qui militarem secutus fuerat

¹ Sphadinus ut regnaret, novem filios Saladini fratris necavit, uno tantum ab amicis subtracto patris furori.

² Epitaphium illi appositum :

Regia me proles genuit, Pisæ rapuerunt;
His ego cum nato bellica præda fui.
Majoricæ regnum tenui, nunc cõdita saxo,
Quod cernis, jaceo fine potita meo.
Quisquis es ergo, tuæ memor sis conditionis,
Atque pia pro me mente precare Deum.

vitam Carolo Magno imperante¹. Anilis diceretur fabula nisi fulciretur plurimorum historicorum testimonio. Pisani anno 1135 Neapolim liberaturi, captam superiori anno a Rogerio Siciliae rege, expugnarunt Amalphim, civitatem Picentinorum, ibique inventæ fuerunt Pandectæ, quæ ideo pisanæ et postea dictæ sunt florentinæ. Irnerius JC. eas recta disposuit methodo, suadente imperatore Lothario². Fredericus imperator anno 1155 Derthonam, anno 1158 Mediolanum, anno 1160 Cremam expugnavit. Rursus anno 1162 Mediolanum ei subjicitur. Hoc vel superiori anno Saraceni ædificarunt ad fretum Herculeum et montem Calpem arcem munitam Gibaltariam, dictam a Mauro duce *Gibal-Tarif*, vulgo *Gibilterram*. Vehementi terræmotu anno 1184 concussa Calabria, parietum macerie oppressus fuit Rufus, consentinus episcopus. Parmenses et Placentini anno 1199 pro Fidentia Julia, quam vulgo appellant Burgum Sancti Donnini, belli simulacro, in quo multorum effusus est sanguis, hastis concurrentes hostili furore certarunt³.

Reliquum est, ut scriptores addamus nonnullos. Iis qui dicuntur ecclesiastici, quamplurimi monachorum, ut cap. iv præmonui, accessere. Videsis Vossium *De hist. lat.* lib. II, c. XLVIII et seq. Scripserunt præterea de rebus gestis regum Britanniae circa annum 1150 *Carodocus*, et de regibus Anglo-Saxonum *Joannes Marcianus*. Chiliades 13 variarum historiarum conscripsit *Joannes Tzetzes*, grammaticus præstantissimus, qui etiam edidit scholia in Hesiodum et in Homerum. Floruit hoc sæculo *Averroes*⁴ philosophus arabs, secta mahumetanus. In

¹ Appellatus *Joannes de Temporibus*; de illo Naucerus, Cromerus, Christianus Matthiæ in *Lothario II* et alii. Eodem Lothario imperante, uno anno 1132, tres in Anglia occisi sunt reges, Ericus, Canutus et Nicolaus.

² Irnerius dictus fuit *Lucerna Juris*, docuitque Bononiæ.

³ Alia contigerunt memorabilia. Ingens per universam Syriam terræmotus anno 1114. Veronæ itidem et in Insubria an. 1117. Dira per Germaniam pestilentia, famesque anno 1124. Exundatio maris, quo absorpti sunt in Sicilia hominum fere duodecim millia an. 1163. Ibidem eversa funditus terræmotu Catania an. 1169, die 4 februarii, extinctis hominum 15,000.

⁴ Sive Abea-Roes, educatus in Africa, deinde medicus cordubensis,

Ægypto scholam erexit Rabbi *Moses Maimonides*¹, in Hispania Rab. *David Kinchi* et Rab. *Aben-Ezra*, Judæorum doctissimi. De sæculi hujus poetis, quoniam non videntur admodum celebres, adeat qui plura expetit Lilius Gyraldum dialogo v, et Gerardum, Joannem Vossium (*De poetis latinis*), cap. vi.

edidit in omnes libros Aristotelis commentaria; unde in scholas philosophorum barbaries. Æmulus fuit Avicennæ et floruit circa annum D. 1149.

¹ Maimonidem hoc in loco iterum laudamus propter historicos asserentes floruisse illum hoc sæculo XII. Rejiciendum arbitror in sæculum præcedens; tametsi potuit ad istud vitam protrahere. Addi hic potest R. Salomon Jarchi, qui scripsit tabulas astronomicas et ephemerides, natus in Galliis anno 1150, hæbraici computi 4911. Eustathius, thessalonicensis episcopus, qui edidit Commentaria in Homerum, floruit hoc sæculo.